Bibliotheek
Proefstation
Naaldwijk
A
06
W
73

EFSTATION VOOR DE GROENTEN- EN FRUITTEELT ONDER GLAS,

TE NAALDWIJK.

Verslag vergelijking nieuwe slarassen van de zaadhandel 1959 - 1960.

door:

W.P.van Winden

Naaldwijk,1962.

2215122

Proefstation voor de Groenten- en Fruitteelt onder Glas te Naaldwijk.

VERSLAG VERGELIJKING NIEUWE SLARASSEN VAN DE ZAADHANDEL 1959-1960.

Inleiding.

Een aantal nieuwe slarassen welke door de zaadselecteurs in de handel worden gebracht zijn in een viertal kassen op de tuin van W. Barendse onderling vergeleken. Daarnaast zijn er ook enkele lijnen van het kruisingsmateriaal van I.V.T. en Proefstation en enkele handelsrassen ter vergelijking uitgeplant.

Het doel hiervan is op de eerste plaats om de waarde van de verschillende rassen te leren kennen.

Opzet.

De proef is opgezet in viervoud in de kassen 1 B, 7 B, 10 B en 11 B. De volgende rassen en kruisingen kwamen in deze proef voor.

1. Blackpool selectie	Rood en Co.
2. Meikoningin.	Rijk Zwaan.
3. No. 279.	Pannevis.
4. No. 31 B.	Rijk Zwaan.
5. Proeftuins Blackpool.	" "
6. Type 57.	I.V.T. Proefstation.
7. Kortedagsla No. 7.	Nunheim.
8. Type 69.	I.V.T. Proefstation.
9. No. 285.	Pannevis.
10. Regina.	Rijk Zwaan.
11. No. 45513.	Gebr. v.d. Berg.
12. Blackpool x Interrex.	Vogelaar.
13. Type 60.	I.V.T. Proefstation.
14. Blackpool no. 42.	Rood en Co.
15. No. 28.	Rijk Zwaan.

16. No. 45516.	Gebr. v.d. Berg.
17. Kortedagsla no. 008.	Nunhem..
18. Interrex.	Rijk Zwaan.
19. Regina x Kampioen.	Vogelaar.
20. Selectie D.	Gebr. v.d. Berg.
21. No. 5.	Jan Zwaan.
22. Blackpool type.	Jan Zwaan.
23. No. 304.	Pannevis.
24. No. 5.	Rijk Zwaan.
25. No. 18.	" "
26. No. 20.	" "
27. No. 21.	" "
28. No. 31a.	" "
29. No. 2 (Vitesse)	" "

Deze rassen zijn volgens de plattegrond op bijlage I over de verschillende kassen verdeeld.

Uitvoering.

De sla is gezaaid op 9 okt. Er is gezaaid in kistjes, voor elk nummer een apart kistje. Op 19 okt. zijn de plantjes in perspotten gezet. Omdat de weersomstandigheden vrij donker en vochtig waren is er gedurende enkele dagen iets bijgestookt om het aanslaan van de plantjes te bespoedigen.

Op 9, 10 en 12 november is de sla volgens plattegrond op de blijvende plaats uitgeplant. Eind november is er met stoken begonnen op de normaal gebruikelijke wijze. Alle cultuurmaatregelen zoals ziektebestrijding, gieten, lichten enz. zijn op de normale wijze uitgevoerd.

Tijdens de teelt zijn dagelijks in de kassen 1 B, 7 B en 11 B de maximum en minimum luchttemperaturen en de bodemtemperatuur op 10 cm diepte opgenomen.

In kas 1 B is de sla geoogst op 9 maart, in kas 7 B op 12 maart in kas 10 B op 17 maart en in kas 11 B op 18 maart.

Bij de oogst is de sla gesorteerd in A, B, C, vellen en gerande sla terwijl van elke sortering aantal en gewicht is genoteerd.

Waarnemingen.

a. temperatuur.

De verkregen cijfers aangaande de maximum en minimum luchttempera-

turen zijn, per decade gemiddeld, op de grafiek in bijlage II weergegeven.

In onderstaande tabel worden eveneens de temperatuurgegevens per decade gemiddeld voor 3 kassen afzonderlijk weergegeven.

	kas 1 B		kas 7 B		kas 11 B	
	max.	min.	max.	min.	max.	min.
2de decade nov.			13.7	3.6	14.3	4.4
3de decade nov.	13.7	3.8	13.9	3.4	14.5	3.8
1ste decade dec.	12.5	5.1	12.3	4.2	12.7	4.6
2de decade dec.	12.2	3.7	12.0	3.0	10.4	3.4
3de decade dec.	13.7	5.3	14.0	4.2	14.7	5.0
1ste decade jan.	12.8	5.7	13.4	4.7	13.8	5.2
2de decade jan.	10.5	2.0	11.3	1.1	10.8	0.7
3de decade jan.	12.1	4.7	13.4	5.0	13.4	4.6
1ste decade febr.	13.0	3.0	14.0	3.0	14.0	3.6
2de decade febr.	13.0	2.0	13.5	1.0	14.0	1.5
3de decade febr.	13.5	5.0	14.5	4.0	15.0	4.5
1ste decade maart	18.0	6.0	18.5	4.5	19.5	5.0
2de decade maart					25.0	4.5

Grote verschillen in temperatuur zijn er tussen de verschillende kassen niet voorgekomen. Bovendien zijn er, wat betreft de gemiddelde temperaturen per decade, geen ernstige afwijkingen te zien, hoewel er wel van enig verschil sprake is tussen de verschillende kassen. Zo is kas 1 B gedurende de nachten steeds het warmst geweest, daarna volgt 11 B, kas 7 B was gemiddeld het laagst in temperatuur.

Wat betreft de dagtemperaturen zien we dat kas 11 B over het algemeen het hoogst is geweest, daarna volgt 7 B en tenslotte 1 B.

Op bijlage III zijn de gemiddelde grondtemperaturen per decade weergegeven. We zien hier dat de kassen 1 B en 7 B steeds ongeveer gelijk zijn geweest terwijl kas 11 B gemiddeld ongeveer een halve graad C lager was. Dit is waarschijnlijk een gevolg van de wat lagere nachttemperaturen welke er steeds in deze kas hebben geheerst.

<u>Korte beschrijving van de rassen</u>.

No. 1. Selectie uit Proeftuins Blackpool van Rood en Co.

Lijkt zeer veel op Proeftuins Blackpool, was beslist geen verbetering.

No. 2. Meikoningin Rijk Zwaan.

No. 3. No. 279 Pannevis.
Vrij vroeg, licht van kleur, vrij plat, welig, nog niet uniform.

No. 4. No. 31 B Rijk Zwaan.
Plat van vorm, kleur blank, model mooi, niet vroeg.

No. 5. Proeftuins Blackpool.

No. 6. Type 57.
Goede omvang, kleur matig licht, iets onregelmatig goede krop welke niet glad gesloten is.

No. 7. No. 7 Nunheim.
Niet vroeg, onregelmatig met een beperkt aantal mooie kroppen.

No. 8. Type 69.
Omvang goed, gewas uniform, kropt goed, stevige krop matig tot vrij vroeg.

No. 9. No. 285 Pannevis.
Omvang matig tot goed, niet erg vroeg, matig uniform, kleur goed, sluit niet erg.

No. 10. Regina.

No. 11. 45513, Gebr. v.d. Berg.
Kleur zeer goed, mooie blanke sla, niet vroeg, plat van vorm.

No. 12. Blackpool x Interrex, Vogelaar.
Omvang welig, slechts matig vroeg, weinig kroppend, open.

No. 13. Type 60.
Omvang vrij klein, matig vroeg, mooi model.

No. 14. Blackpool no. 42 Rood en Co.
Praktisch gelijk aan gewone Proeftuins Blackpool.

No. 15. No. 28 Rijk Zwaan.
Matig vroeg, onregelmatig, kleur vrij licht.

No. 16. 45516, Gebr. v.d. Berg.
Welig gewas, hoge krop, vroeg maar niet mooi.

No. 17. No. 008 Nunheim.
Kleur iets donker, vrij goede krop, matig vroeg, iets opgetrokken.

No. 18. Interrex.

No. 19. Regina x Kamioen Vogelaar.
Welige groeier, open krop, slechts matig vroeg.

No. 20. D van Gebr. v.d. Berg.
Groot van omvang, wat flodderig, sluit vrij vroeg en goed.

No. 21. No. 5 J. Zwaan.
Lijkt zeer veel op Regina, is o.i. niet beter.

No. 22. Blackpool type J. Zwaan.
Blanker dan Blackpool, mooier en wat vroeger, kropt ook iets beter dan Proeftuins Blackpool.

No. 23. No. 304 Pannevis.
Mooi plat, kleur goed, niet vroeg.

No. 24. No. 5 Rijk Zwaan.
Vrij plat, groot van omvang, vroeg.

No. 25. No. 18 Rijk Zwaan.
Vrij plat, krop wat blackpoolachtig, vrij vroeg, kleur goed.

No. 26. No. 20 Rijk Zwaan.
Plat, krop wat open, gewas stevig, niet vroeg, kleur matig licht.

No. 27. No. 21 Rijk Zwaan.
Wat hoog, vrij welig, iets donker, matig vroeg.

No. 28. No. 31 A Rijk Zwaan.
Mooi plat, licht van kleur, vrij laat.

No. 29. Vitesse Rijk Zwaan.
Iets opgaand, krop soms wat los, kleur licht, vroeg, vrij welig.

Oogstgegevens.

In onderstaande tabel zijn de aantallen en procenten A, B, C, stoofsla en gerande en het gemiddeld kropgewicht per ras over de vier kassen gemiddeld weergegeven.

Ras	aantal A	%	aantal B	%	aantal C	%	stoof sla	gerand	%	gemiddeld krop gewicht	% stoofsla
1. Bl. pool Rood en Co	92	20,5	164	36,5	132	29,4	61	-	-	155	13,6
2. Meikoningin	68	13,-	52	9,9	191	36,4	213	-	-	103	40,7
3. No. 279 Pannevis	65	15,2	209	48,9	98	23,-	53	2	0,5	156	12,4
4. No. 31b Rijk Zwaan	109	20,6	142	26,9	172	32,6	105	-	-	155	19,9
5. Proeftuins Blackpool	92	17,4	173	32,8	185	35,-	98	-	-	169	14,8
6. Type 57	139	25,6	183	33,6	148	27,2	74	-	-	162	13,6
7. No. 7 Nunheim	141	27,0	106	20,4	186	35,7	88	-	-	141	16,9
8. Type 69	131	26,2	204	40,8	136	27,2	29	-	-	154	5,8
9. No. 285 Pannevis	122	27,7	200	45,5	81	18,4	37	-	-	162	8,4
10. Regina	109	21,2	175	34,1	157	30,6	72	-	-	158	14,1
11. No. 45513 v.d. Berg	155	30,4	170	33,4	141	27,7	43	-	-	153	8,5
12. Bl. x Int. Vogelaar	150	28,7	153	29,3	152	29,0	68	-	-	152	13,-
13. Type 60	212	40,1	154	29,1	126	23,8	37	-	-	169	7,0
14. Bl. pool Rood en Co	119	22,7	151	28,8	198	37,8	56	-	-	165	10,7
15. No. 28 Rijk Zwaan	129	25,-	208	40,4	147	28,6	31	-	-	154	6,0
16. No. 45516 v.d. Berg	145	28,5	175	34,4	148	29,0	38	3	0,6	151	7,5
17. No. 008 Nunheim	159	33,2	153	32,-	118	24,6	44	5	1,-	156	9,2
18. Interyon	207	40,6	147	28,8	100	19,6	56	-	-	157	11,-
19. Regina x Kampioen	156	31,2	143	28,6	142	28,4	59	-	-	147	11,8
20. D Gebr. v.d. Berg	131	25,7	205	40,3	112	22,-	61	-	-	164	12,-
21. No. 5 J. Zwaan	173	32,4	147	27,6	186	34,8	28	-	-	150	5,2
22. Bl. pool type J. Zwaan	132	25,1	201	38,3	146	27,8	46	-	-	173	8,8
23. No. 304 Pannevis	121	31,5	137	35,6	79	20,6	47	-	-	156	12,3
24. No. 5 Rijk Zwaan	194	39,8	197	40,4	75	15,3	22	-	-	187	4,5
25. No. 18 Rijk Zwaan	123	24,3	211	41,7	134	26,5	38	-	-	147	7,5
26. No. 20 Rijk Zwaan	167	32,6	210	41,1	105	20,6	29	-	-	169	5,7
27. No. 21 Rijk Zwaan	114	22,6	175	34,6	149	29,4	68	-	-	148	13,4
28. No. 31a Rijk Zwaan	85	16,9	172	34,2	198	39,4	48	-	-	153	9,5
29. Vitesse Rijk Zwaan	169	33,1	204	40,-	97	19,-	40	-	-	167	7,9

Gaan we het gemiddelde kropgewicht onderling vergelijken, dan zien we dat de hier onder genoemde een gemiddeld kropgewicht hebben gegeven van 165 gram of meer. No. 24 (no. 5 RZ) heeft het hoogste gemiddeld kropgewicht geleverd, nl. 187 gram. Op de tweede plaats komt No. 22 (Bl.pool type Jan Zwaan) met 173 gram, De 3de, 4de en 5de plaats wordt ingenomen door No. 13 (type 60) No. 26 (no. 20 RZ) No. 29 (Vitesse) met 167 gram en No. 14 (Bl. pool Rood en Co) met 165 gram. Alle andere rassen bleven met hun gemiddeld kropgewicht beneden 165 gram per stuk.

Gaan we bij deze groep echter het percentage A sla wat nader bekijken, dan zien we dat hier grote verschillen voorkomen. Ze zien we dat No. 13 (type 60) ruim 40% A sla heeft gegeven. Daarna volgen No. 24 (No. 5 RZ) met 39,8%, No. 29 (Vitesse) met 33,1%, No. 26 (No. 20 RZ) met 32,6%, terwijl No. 22 (Bl.pool Jan Zwaan) 25,1% en No. 5 (Proeftuins Blackpool) slechts 17,4% A sla heeft gegeven. Ondanks het vrij hoge gemiddelde krop gewicht hebben Proeftuins Blackpool en Blackpooltype Jan Zwaan toch onbevredigende resultaten geleverd.

Daarnaast zijn er ook nog enkele nummers geweest welke in hun gemiddeld krop gewicht beneden 165 gram bleven, maar die toch een percentage A sla gaven dat boven 30% lag. Dit zijn n.l. No. 18 (Interrex) met 157 gram en 40,6% A, No, 17 (008 Nunheim) met 156 gram en 33,2% A, No. 23 (no. 304 Pannevis) met 156 gram en 31,5% A en No. 11 (no. 45513 v.d. Berg) met 153 gram en 30,4% A. Alle andere nummers bleven beneden 165 gram kropgewicht of beneden 30% A sla.

Rand kwam slechts bij enkele nummers in lichte mate voor, alleen de nummers 3 (No. 279 Pannevis) 16 (No. 45516 v.d. Berg) en No 17 (No. 008 Nunheim) gaven in half tot één % rand en de overige nummers waren hier vrij van.

<u>Samenvatting</u>.

In deze proef zijn 29 slarassen en selecties onderling vergeleken bij een vroege stookteelt.

De sla is gezaaid op 9 oktober, uit-geplant op 9, 10 en 12 november in de kassen 1 B, 7 B, 10 B en 11 B. Eind november is er met stoken begonnen.

De oogst vond plaats op 9, 12, 17 en 18 maart. Bij de oogst is de sla gesorteerd in A, B, C, stoofsla en gerande. Bovendien is van elk ras of elke selectie het gemiddeld kropgewicht bepaald.

Het hoogste gemiddeld kropgewicht werd verkregen bij No. 24 (No. 5 Rijk Zwaan) daarna volgt No. 22 (Bl. pool type Jan Zwaan). De 3de en 4de

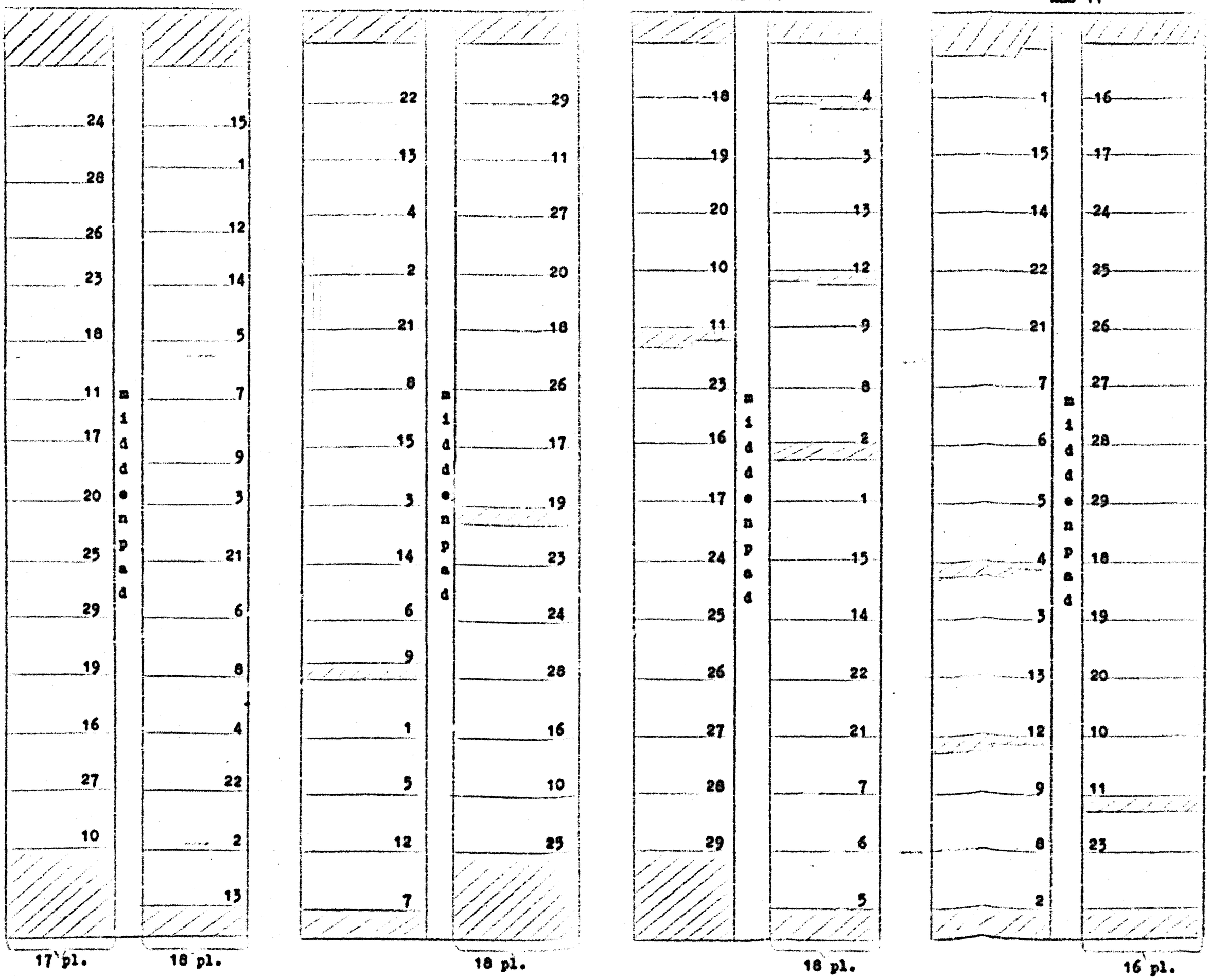
en 5de plaats worden ingenomen door No. 13 (type 60) No. 26 (No. 20 Rijk Zwaan) en door No. 5 (Proeftuins Blackpool).

Het hoogst percentage A sla werd verkregen bij No. 18 (Interrex) No. 13 (type 60) No. 24 (No. 5 Rijk Zwaan) No. 17 (008 Nunheim) No. 29 (Vitesse) No. 26 (No. 20 Rijk Zwaan) No. 23 (no. 304 Pannevis) en No. 11 (No. 45513 Gebr. v.d. Berg). Al deze nummers leverden meer dan 30% A sla en al de overige nummers bleven hier beneden.

mei. 1962.
AvB

Naaldwijk 17 juli 1961.
De Proefnemer,
W.P. van Winden.

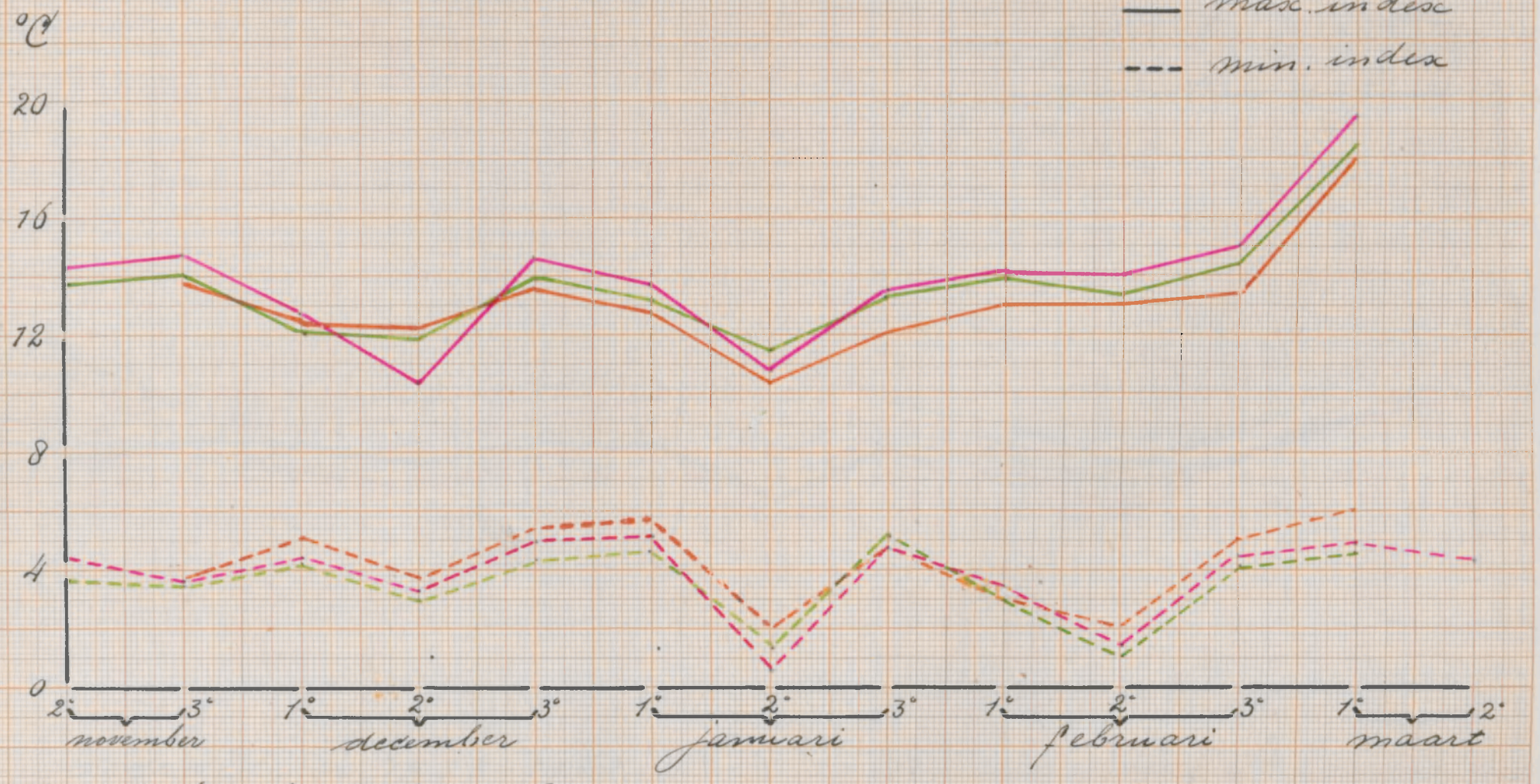
PLATTEGROND KASSEN 1 - 7 - 10 en 11 BARENDSE

Bylage II

Stamassenproef 1959-1960

Max. en min. index gemiddeld per decade

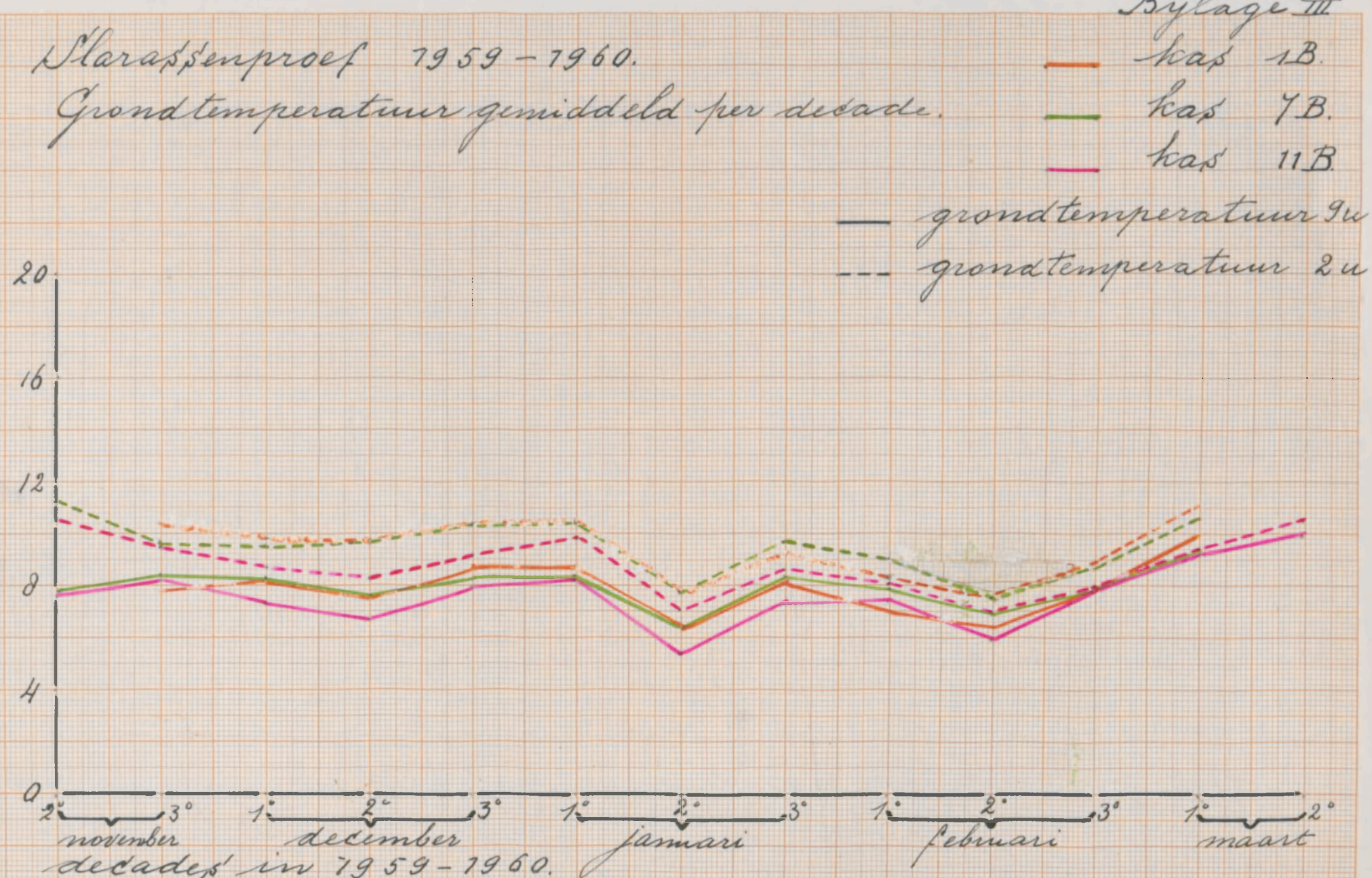

dedades in 1959-1960

Bijlage III

Klaraspenproef 1959 – 1960.

Grondtemperatuur gemiddeld per decade.

decades in 1959 – 1960.